

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΜΟΔ Α.Ε. / 13 Νοεμβρίου 2013

Γρηγόριος Χ. Μιχαλόπουλος
Δικηγόρος | Νομικός Σύμβουλος
LL.M. Heidelberg, LL.M. Brussels

Δομή Παρουσίασης

- **Ρόλος και λειτουργία ΕΑΑΔΗΣΥ**
- **Προληπτικός Έλεγχος Νομιμότητας από ΕΛΣυν**
- **Ηλεκτρονική παρακολούθηση Δημοσίων Συμβάσεων**
- **Επιτάχυνση διαδικασιών ανάθεσης**
 - Θεώρηση γνησίου υπογραφής σε ΥΔ
 - Συγχώνευση αποτελεσμάτων διαγωνιστικών σταδίων
- **Οικονομικής φύσης ζητήματα**
 - Προκαταβολές
 - Εγγυητικές επιστολές
- **Καταβολή παραβόλων για υποβολή ένδικων & ενδικοφανών μέσων**
- **Διαδικασία διαιτησίας**

1^η Έκθεση TFG

« 4.5. Δημόσιες συμβάσεις

Η ελληνική κυβέρνηση δαπανά ετησίως ποσοστό περίπου 11% του ΑΕΠ της για την αγορά αγαθών, εργασιών και υπηρεσιών. Η Ελλάδα συγκαταλέγεται μεταξύ των τελευταίων χωρών όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των (άνω του ορίου των κοινοτικών οδηγιών) δημόσιων συμβάσεων. Κατά μέσο όρο απαιτούνται 230 ημέρες για τη σύναψη και ανάθεση μιας δημόσιας σύμβασης – αριθμός υπερδιπλάσιος του μέσου όρου στην ΕΕ.»

2^η Έκθεση TFG

« 3.3.2. Δημόσιες συμβάσεις

«Υπάρχουν τεράστια περιθώρια ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας του τομέα δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα. [...]. Οι δυσκολίες πηγάζουν από την υπερβολικά περίπλοκη και δαιδαλώδη νομοθεσία· την αλληλεπικάλυψη ευθυνών μεταξύ των διάφορων υπουργείων και οργανισμών· τον πλημμελή έλεγχο των διαδικασιών από τις διαχειριστικές αρχές· και την υπερβολική έκθεση σε δικαστικές διαφορές. [...] Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων θα ωφελήσει τον δημόσιο τομέα, καθώς θα μειώσει τις δαπάνες και θα βελτιώσει την έκβαση των δημοσίων συμβάσεων [...].»

Ρόλος και Λειτουργία ΕΑΑΔΗΣΥ

- **Συστατικός νόμος 4013/2011**
- **Ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων**
- **Ο αποφάσεις των αναθετουσών αρχών που αφορούν στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής**
 - Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου συντρέχει ανωτέρα βία.
 - Εξαιρούνται οι περιπτώσεις ασκήσεως του «γνήσιου» δικαιώματος προαιρέσεως, δηλαδή ενεργοποίησης όρου που είχε προβλεφθεί στην προκήρυξη.

Προληπτικός Έλεγχος Νομιμότητας από ΕΛΣυν (1)

- **Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν. 4129/2013)**
 - Κωδικοποιούνται σε ένα νομοθέτημα οι επιμέρους διατάξεις που αφορούσαν στις αρμοδιότητες του ΕΛΣυν
- **Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας για τις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών, έργων (άρθρο 25 παρ. 3 ν. 3614/2007)**
 - Ως ειδικότερη διάταξη κατισχύει της διατάξεως του άρθρου 278 του ν. 3852/2010 (βλ. ΕΛΣυν. Ε' Κλιμ. 24/2011).
- **Όριο διενέργειας ελέγχου για συγχρηματοδοτούμενα έργα ορίζεται πλέον τα 10 εκατ. ευρώ (άρθρο 35 του ν. 4129/2013).**

Προληπτικός Έλεγχος Νομιμότητας από ΕΛΣυν (2)

- **Προγραμματικές συμβάσεις (άρθρο 22 παρ. 3 ν. 3614/2007)**
 - Αποχή από τον έλεγχο ΠΣ με προϋπολογισμό μικρότερο των 10 εκατ. € σε περιπτώσεις που προϋπήρχαν αποφάσεις ένταξης (βλ. 102/2011, 182/2011 και 192/2011 Πράξεις του Ε' Κλιμακίου)
 - Αποχή από τον έλεγχο ΠΣ διότι η προγραμματική σύμβαση:
 - έχει ως κύριο αντικείμενο τη μεταβίβαση αρμοδιότητας υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων και τον προσδιορισμό του γενικότερου πλαισίου συνεργασίας και
 - δεν αποτελεί σύμβαση ανάληψης οικονομικής υποχρέωσης (βλ. ΕΛΣυν. Ε' Κλιμ. 516/2011).

Ηλεκτρονική παρακολούθηση Δημοσίων Συμβάσεων

- **Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις (ν. 4155/2013).**
 - Βρίσκεται σε στάδιο ολοκλήρωσης.
- **Σύσταση Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (άρθρο 11 ν. 4013/2011)**
 - Καταχωρούνται τα πρωτογενή αιτήματα με τα οποία ζητείται η προμήθεια, η παροχή υπηρεσίας ή η εκτέλεση του έργου, τα εγκεκριμένα αιτήματα, οι προκηρύξεις ή προσκλήσεις, οι δημόσιες συμβάσεις και οι εντολές πληρωμών.

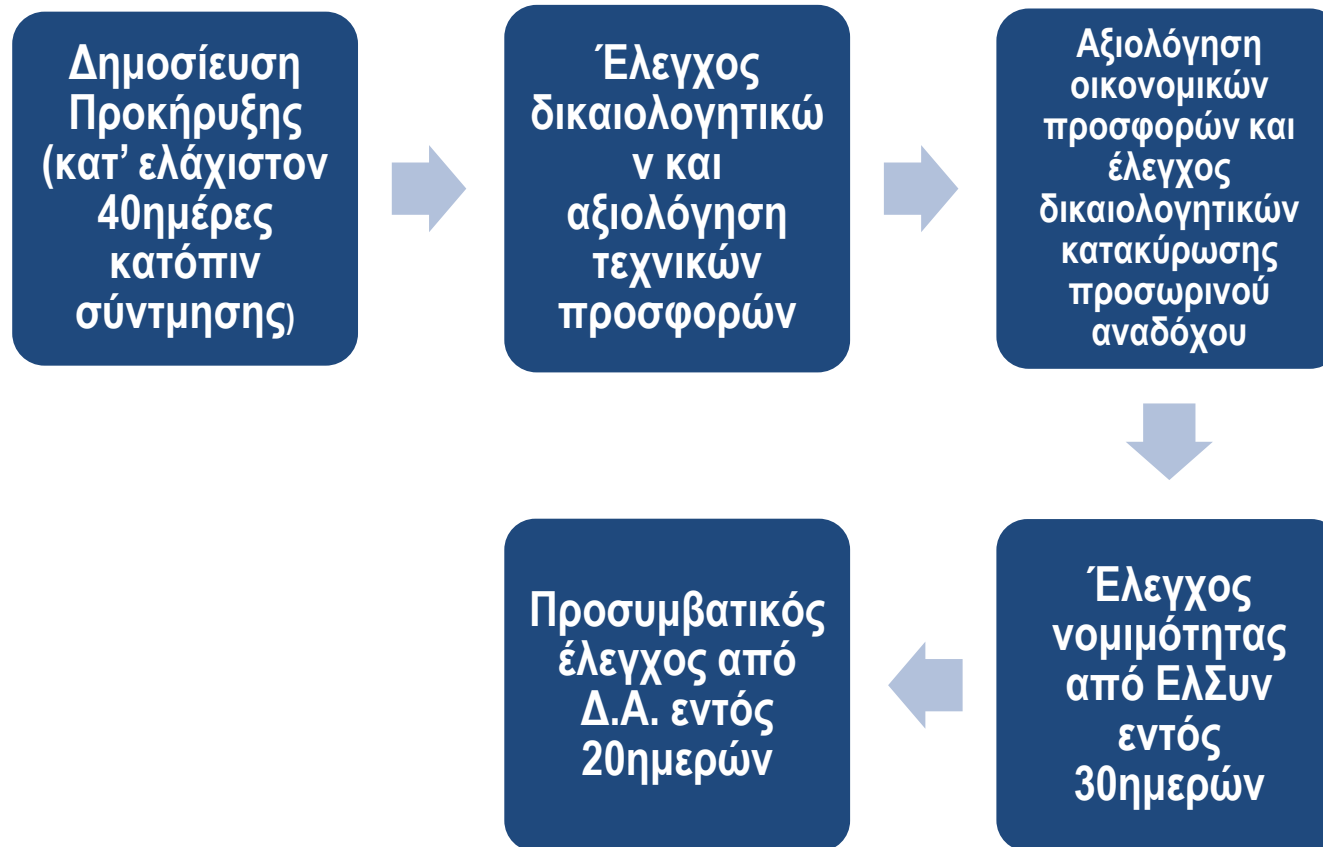
Επιτάχυνση διαδικασιών ανάθεσης (1)

- **Υποβολή ΥΔ περί μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού (άρθρο 25 παρ. 1 ν. 3614/2007):**
 - Δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής (άρθρο 21 παρ. 4 του ν. 4111/2013).
 - Ημερομηνία υπογραφής της ΥΔ έως και 30 ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς.
 - Στο ανωτέρω πεδίο εφαρμογής ρητώς εμπίπτουν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και παροχής υπηρεσιών με προϋπολογισμό άνω των ορίων.
 - Ωστόσο, *a fortiori* μπορεί να εφαρμοσθεί και σε συμβάσεις με προϋπολογισμό κατώτερο των ορίων, εφόσον τούτο ρητώς ορίζεται.
 - Αλλαγή «τοπίου» στις δημόσιες συμβάσεις έργων με την απόφαση ΣΤΕ ΕΑ 386/2012. Αποκατάσταση με τη ΣΤΕ ΕΑ Ολομ 136/2013.

Επιτάχυνση διαδικασιών ανάθεσης (2)

- Συγχώνευση αποτελεσμάτων σταδίων / Δυνατότητα έκδοσης μιας και μόνο εκτελεστής διοικητικής πράξης:
 - για τα αποτελέσματα του σταδίου του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και του σταδίου της αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς.
 - για τα αποτελέσματα του σταδίου της αξιολόγησης της οικονομικής προσφοράς και του σταδίου του ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου.

Διάγραμμα ροής διαγωνιστικής διαδικασίας (1)

Διάγραμμα ροής διαγωνιστικής διαδικασίας (2)

- Με την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης κατόπιν της αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών & έλεγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης:
 - υποχρέωση standstill (άρθρο 5 παρ. 2 ν. 3886/2010). Ειδικότερα :
 - 10 ημέρες για άσκηση προδικαστικής προσφυγής,
 - 15 ημέρες για απόφαση ΑΑ,
 - 10 ημέρες για τυχόν κατάθεση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων,
 - Προσδιορισμός δικασίμου εντός 30 ημερών και
 - Έκδοση απόφασης εντός 20 ημερών.
- Δυνατότητα προσβολής πράξεων Κλιμακίου ΕλΣυν μόνο σε περίπτωση που απόφαινεται ότι κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης (άρθρο 73 παρ.2 ν.4146/2013).

Οικονομικής φύσης ζητήματα

- **Δυνατότητα χορήγησης προκαταβολών σε περιπτώσεις συγχρηματοδοτούμενων δημοσίων έργων, συμπεριλαμβανομένων και των έργων ΟΤΑ α' βαθμού και των νομικών τους προσώπων (άρθρο πρώτο, υποπαρ. Η.6, περ.2.α του ν.4093/2012)**
- **Εγγυητικές επιστολές:**
 - Υποχρέωση επιστροφής εγγυητικής επιστολής συμμετοχής εντός 3 ημερών από απορρίψεως προσφοράς ή προβλεπόμενου ένδικου βοηθήματος (άρθρο τέταρτο παρ. 1α του ν. 4156/2013)
 - Εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης μπορεί να καλύπτει την παροχή ισόποσης προκαταβολής προς τον ανάδοχο, χωρίς να απαιτείται η κατάθεση εγγύησης προκαταβολής ή τη διαφορά μεταξύ του ποσού της εγγύησης καλής εκτέλεσης και του ποσού της καταβαλλομένης προκαταβολής (άρθρο τέταρτο παρ. 1α του ν. 4156/2013).

Υποχρέωση καταβολής παραβόλου

- **Πρόβλεψη παραβόλου για την άσκηση αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων του ν. 3886/2010**
 - Αλληπάλληλες αναθεωρήσεις της σχετικής διάταξης (τροποποιήθηκε με το άρθρο 28 του Ν. 4111/2013, το άρθρο 74 παρ. 2 του ν. 4146/2013 και προσφάτως με το άρθρο 8 παρ. 7 του ν. 4198/2013).
 - Για την άσκηση της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων κατατίθεται παράβολο ύψους 1% του προϋπολογισμού περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α. Το 1/3 του ποσού του παραβόλου καταβάλλεται κατά την κατάθεση, το 1/3 μέχρι την πρώτη συζήτηση και αν η αίτηση απορριφθεί ο αιτών καταδικάζεται στην καταβολή του υπολοίπου 1/3. Το παράβολο δεν μπορεί να υπερβεί τις 50.000 ευρώ.
- **Πρόβλεψη παραβόλου για το παραδεκτό της ένστασης του άρθρου 25 του ν. 3669/2008**
 - Για την υποβολή της ένστασης προσκομίζεται παράβολο ύψους 0,05 % του προϋπολογισμού. Το ύψος αυτού δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 250 ευρώ και μεγαλύτερο των 50.000 ευρώ. Το παράβολο επιστρέφεται με πράξη της Προϊσταμένης Αρχής αν γίνει αποδεκτή η ένσταση (άρθρο 59 παρ. 4 του ν. 4146/2013).

Διαδικασία διαιτησίας

- **Δυνητική προσφυγή σε διαιτησία σε συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις δημοσίων έργων για την επίλυση διαφορών που ανακύπτουν από την ερμηνεία ή εφαρμογή των συμβάσεων (άρθρο 64 του ν. 4155/2013).**
 - Διαδικασία προσφυγής σε διαιτησία και διενέργεια αυτής ορίζεται αναλυτικά στο άρθρο 25 Α του ν. 3614/2007.

Εξελίξεις σε επίπεδο Ε.Ε.

- **Πρόταση οδηγίας για την αναθεώρηση των οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ**
 - Η διαδικασία συναπόφασης των αρμοδίων οργάνων αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός των προσεχών μηνών.
- **Πρόταση οδηγίας για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών**
 - Η διαδικασία συναπόφασης των αρμοδίων οργάνων αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός των προσεχών μηνών.

Ευχαριστώ για το ενδιαφέρον σας!

Γρηγόριος Χ. Μιχαλόπουλος
Δικηγόρος | Νομικός Σύμβουλος
LL.M. Heidelberg, LL.M. Brussels